

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 9 Marca v. s. 1823 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE

Ruski *Imperial* w numerze d. 27 lutego. oświadczył Najwyższy Ukaz do Komitetu Panów Ministrów, w brzmieniu następującem:

Przez ustanowienie Komitetu dnia 18 sierpnia 1814 roku, zabezpieczeni, ile możności, zasłużeni oficerowie wojskowi w potrzebach swych i niedostatkach. Przez pośrednictwo tego Komitetu, skaleczali znajdować sprawiedliwie zasłużoną sobie pomoc, i sierota poległego w walce za ojczyznę cieszy się zapewnioną opieką.

Nie mniej uznając zasługi urzędników cywilnych, sprawiedliwie znajduję, tym z nich, którzy, służąc z gorliwością, postradałszy siły przez trudy, podjęte w sprawowaniu swych obowiązków, nie mają środków do przyzwoitego siebie utrzymania, otworzyć nową drogę do różnych wspomnień, podobnie, jak się już czynią wspomnienia dla oficerów wojskowych przez Komitet 18go sierpnia. Dla czego uznalem za potrzebną:

1) Ustanowić osobny pieniężny kapitał, pod imieniem kapitału zasłużonych urzędników cywilnych, ze stałemi dochodami, z którychby się mogło przeznaczać dla tych urzędników zamierzające się wspomnienie.

2) Na początek tego kapitału znajduję przyzwoitem, oddzielić milion rubli z kapitału inwalidów, z niektórymi na jego rzecz dochodami, od urzędników cywilnych wpływającami. To zdaje się być podobnym do tego, że kapitał inwalidów, za pomocą Boską, pomnożył się teraz do takiego stopnia, iż za oddzieleniem od niego miliona rubli, pozostała summa dostateczna będzie, dla załatwienia z procentów od niej, rozchodów na ten kapitał włożonych.

3) Kapitał ten sędzę za rzecz pożyteczną powierzyć zawiadowaniu osobnego komitetu, pod nazwaniem: opatrzenia zasłużonych urzędników cywilnych, składając go: z senatora rzeczywistego radcy tajnego *Tutolmina*; sprawującego obowiązki sekretarza państwa, radcy tajnego *Olenina*; sekretarza stanu, będących przy interessach: w Kommissyi prośb, radcy tajnego *Kikina*, i we własnej Mojej kancelaryi, rzeczywistego radcy stanu *Murawjewa*, oraz kierującego kancelaryą Komitetu PP. Ministrów, kiedy się on naznaczy.

4) Komitetowi temu zalecić, terazże przystąpić do ułożenia projektu: które z dochodów, właściwych kapitałowi inwalidów, mają być od niego oddzielone, na podstawie 2go punktu, do kapitału, zasłużonych urzędników cywilnych i jakie prócz tego mogą być przeznaczone na rzecz tego ostatniego, bez żadnego z resztą komukolwiek, albo jakiegokolwiek wydziału obciążenia, i podać to przez Komitet Panów Ministrów do Mojego potwierdzenia. Dalej obowiązkiem tego Komitetu będzie, mieć pieczę o zachowanie powierzonego mu kapitału i o stopniowem jego pomnożeniu przez procenta i z dochodów dla niego przeznaczonych; przyjmować prośby; mieć staranie około dania urzędnikom cywilnym zasłużonego przez nich wspomnienia i czynić o tém swe przełożenia do MNIE, podobnie jak komitet 18 sierpnia, przez będącego przy MNIE, Jenerała artylleryi, Hrabiego *Arałczajewa*.

Rozkazuję komitetowi Panów Ministrów, o-

ło wypełnienia tego, uczynić potrzebne rozporządzenia.

autentyku własną JEJO CE-
SŁEJ MOŚCI ręką podpisano tak:

Sankt-Petersburg
dnia 21 lutego 1823 r.

ALEXANDER.

Czytamy w gazecie petersburskiej z Kijowa pod 7 lutego: Teraźniejsza zima i pogoda były tu w ogólności bardzo piękne. Zjazd na kontrakt z różnych miast rossyjskich, zza granicy i z królestwa polskiego, obywateli, kupców, i różnego przemysłu ludzi, w porównaniu do kontraktów przeszłorocznych, niewiele był mniejszy: obrót też i kapitałów był mniejszy: z opłat poślinowych od praw wieczystych i innych tranzaktów wpłynęło assygn. i miedzią 36,270 rub. i srebrem 25,285 rub. 19 k.; więcej od przeszłorocznych 13,200 r. 4 kop. Zjeżdżać się zaczęli na kontrakt około 14 stycznia, a rozjeżdżać się daleko wcześniej, jak roku przeszłego.

Jody (w Gubernii mińskiej powiat dzisieński.)

Dnia 23 lutego. W tym momencie przydarzył się u nas fenomen w tej porze roku dosyć rzadki. O godzinie jedenastej przed południem nadeszła ciemna chmura, a z nią częsta błyskawica, deszcz nawalny i pioruny. Żywe srebro w termometrze podniosło się do półdwudziesta stopnia podziałki Reomira, kiedy rano było niżej zera na stopni siedem. Za usuwaniem się chmury w kierunku od zachodu na wschód, merkuryusz spadał widocznie, i po trzech kwadransach burzy, stanął na siedmiu stopniach ciepła. W sąsiedzkiej wiosce piorun zapalił chatę i ogłuszył kilku ludzi. (wyjętek z listu.)

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 24 marca.

Na wczorayszém widowisku, daném przez amatorów na teatrze narodowym, osób, które zapłaciły za bilety, znajdowało się 1103. Zamiar znacznych amatorów, tudzież opiekunów towarzystwa dobroczynności, szczęśliwym skutkiem był uwieńczoney. Publiczność licznem zebraniem się, i częstemi oklaskami dowiodła, ile ceni tak piękne poświęcenie się. Aby ci, którzy otrzymują hojne wsparcie wiedzieli, komu są winni wdzięczność, ośmielamy się umieścić nazwiska amatorów, którzy na wczorayszem widowisku, podjęli się rol przedstawienia: w komedyi graney w polskim języku *Stary Komendant*: JW. z Xiążąt Giedroyciów *Rautenstrauchowa* jenerałowa; WJPanna *Karska*; JW. *Miniewski Xaw.*, *Godebski*, *Sokołowski*, *Jan Sagatyński*. W komedyi graney we francuzkim języku: *Protekcyja*: *Xiężniczka Giedroyciówna*; jenerałowa *Rautenstrauchowa*; Hrabia *Stanisław Plater*, *Badeni*, *Łęski*, *Mahier*. W komedyi także w polskim języku graney: *Król Migdałowy*: Hrabia *Józef Krasieński*, *Sokołowski*, *Godebski*, *Sagatyński*, *Stanisław Ogiński*, *Popławski*, *Wodziński* i Panna *Dolinger*. (z Kur. Warsz.)

WŁOCHY.

Od granic włoskich dnia 18 lutego.

(z Korrespondenta Warszawskiego.)

Rząd sardyński zajął się teraz szczególniej wyspą Sardynią, która dotąd bardzo zaniedbaną była. Dla ułatwienia związków wewnętrznych,

będą założone trzy wielkie drogi, a dla polepszenia chowu bydła i koni, sprowadzone zostaną z Lombardyi i krajow barbarzyńskich piękne ogiery i stadniki. Przez urządzenie korpusu karabinierow policyjnych, położona będzie tama rozbojom i innym bezprawiom, a przywołanie jezuitów zapewni lepszość wychowania publicznego.

Z powodu, iż woyska w Piemontcie stoją na stopie wojennej, rozeszła się pogłoska, że mają w *Genui* wsiąść na okręty i do Katalonii popłynąć.

Wielki Xiążę Modenński darował towarzystwu dobroczynności majątki kilku przestępców przeciwko rządowi, które podług prawa do skarbu należą. Własność tę posiada jednak towarzystwo z zastrzeżeniem, iż doora w dziedziczną dzierżawę z pewną opłatą rodzinom ukaranych, wypuścić powinno.

FRANCYA.

Paryż dnia 24 lutego.

(z Korrespondenta Warszawskiego)

Jenerał *Guilleminot*, major jeneralny armii Xięcia *Angouleme*, znany jest ze swojego doświadczenia. Znajdował się w sztabie głównym jenerała *Moreau*, i posiadał szczególne jego zaufanie. Podczas wojen *Napoleona*, zostawał także na znacznym stopniu w woysku. Od dosyć dawnego czasu jest dyrektorem bióra topograficznego w ministerjum wojny. Naczelnym dowódcą armii wschodnich Pireneów, która ma wkroczyć do Katalonii, będzie marszałek *Mortier*, Xiążę *Treviſo*. Xiążę *Hohenlohe* dowodzić będzie woyskiem, mającym działać przeciw *Arragonii*. Xiążę *Hohenlohe Bartenstein*, były feldmarszałek porucznik w służbie austriackiej, przebywa zwykle w zamku lunewilskim, który mu Król na mieszkanie wyznaczył. Dwa te oddziały będą działać oddzielnie od całego głównego woyska, składającego się z trzech korpusów, z których jeden stanowi rezerwę, złożoną z półków gwardyi i ciężkiej jazdy, pod naczelnem dowództwem marszałka *Moncey*, który już w latach 1794 i 1795 dowodził francuską armiją zachodnich Pireneów, i pod panowaniem *Napoleona* miał w Hiszpanii dowództwo. Dwa inne korpusy będą zostawać pod dowództwem marszałka *Oudinot* i jenerała Hrabiego *Molitor*, którzy w dawniejszych kampaniach dali poznać znakomite swoje talenta wojskowe.

O wezwanym do armii hiszpańskiej jenerale *Laroche Jaquelin*, tak piszą tutejsze dzienniki. Ten bohater francuskiej *Wandei*, najgodniejszym jest ze wszystkich, do hiszpańskiej *Wandei* pierwszy wkroczyć.

San Hyde, były poseł nasz przy stanach Zjednoczonych, popierając petycją pewnego kapitana okrętu, uskarżającego się na szczerze pensye woyska morskiego, rzekł między innemi: „Który z Panów, tak jak ja, podróże morskie odprawiał, i widział żeglarzy na polu ich chwały, gwałtowne burze i rozrukane żywioły pokonywających, ten wie, że pensye żeglarzy, nie zmniejszone, lecz podwojone być powinny: gdyż żeglarz jest dwakroć człowiekiem.”

Hrabia *Ferrand*, popierając w izbie parów swój wniosek: iż do założenia klasztorów dla zakonnic, potrzeba tylko postanowienia królewskiego, powiedział między innemi: „Podobne zakłady są pożyteczne pod względem religijnym, moralnym i politycznym; gdyż w państwie, w którym chrześcijaństwo prawie nanowo jest wprowadzone, nie można za nieużyteczne uważać zakładów pobożnych, które przykłady cnot podają. Można śmiało powiedzieć, nie ściągając na siebie zarzutu o fanatyzm, iż zgodne modły tylu niewiast, błagających Przedwiecznego u stopni ołtarzów, mogą gniew jego odwrócić, lub dobrodziejstwa sprowadzić. Pożyteczny także wpływ mają zakonnice na wychowanie, i rozszerzanie pobożności, uzupełniając niedokładność praw samych i t. d.”

Paryż dnia 25 lutego.

(z Korrespondenta Hamburskiego.)

Dzisiaj po południu zebrali się ministrowie do prezydenta rady ministrów.

Jenerał porucznik *Antichamp*, dowodzić będzie pierwszej dywizyi, pierwszego korpusu woyska w Hiszpanii, pod dowództwem Xięcia *Reggio*; który wkrótce udaje się ku Pireneom.

Nader mocny artykuł o pokoju i wojnie, umieszczony w gazecie *Constitutionel* pod dniem 21, który przypisują Xięciu *Talleyrand*, nazywają gazetę *ultrystów*, podług gazety *Courier Français*, oświadczeniem PP. *Talleyranda*, *Jaucourt*, *Dessolles*, *Louis de Pradt*.

Bajonna dnia 13 lutego.

(z teyże gazety.)

D. 10 b. m. przybył do *St. Sebastian* oddział z 2500 ludzi; za kilka dni oczekują jeszcze takież liczby.

Hiszpańska fregata *Arethusa*, mająca 30 dział i wiele potrzeb wojennych, dnia 9 zawinęła do tutejszego portu.

Bajonna dnia 18 lutego.

(z teyże gazety.)

Codzień przybywają nowe oddziały woyska. Te rozmaite korpusy, z mającemi przybyć, których jeszcze oczekujemy, składać będą 12,000 ludzi, a te z oddziałem Hrabiego *Antichamp*, wynoszącym również 12,000 ludzi połączyć się mają. Podług tego przy końcu marca nasze woysko będzie miało 24 do 25,000 ludzi. Oddział przedniej straży woyska wiary, które jenerał *Quesada* uformuje, i będzie dowodził, ma wynosić 5,000 ludzi. Oczekujemy tu codzień *Quesada*.

Znakomitsi obywatele naszego miasta otrzymali rozkaz, ażeby przysposabiali mieszkania na przyjęcie oficerów pierwszego rzędu.

Perpignan dnia 15 lutego.

(z teyże gazety.)

Dzisiaj przybył tu *Mosen Anton*. Słychać, że woysko wiary ma być zupełnie nanowo formowane i podniesione do 6,000 ludzi: ma się dzielić na 4 korpusy, i składać będzie wybor przedniej straży woyska francuskiego, mającego wkroczyć z *Bajonną* do Hiszpanii. Za powrotem Barona *Erolesa* z Paryża, rejencya uda się na to miejsce, z którego ma wyjść do Hiszpanii. W naszym departamencie z największym pośpiechem czynią się przygotowania do napadu Hiszpanii. Przez dwie noce rejencya kazała zrobić 14 centnarów kul, które wczorą wysłano do *Prades*. Chce ona z różnych stron wkroczyć do Katalonii. Wczorą z tutejszej zbrojowni wysłano do *Prats de Mallo* 100,000 kartaczów. Wszędzie się tu pokazują oficerowie woyska wiary.

Margrabia *Vence*, dowodzący przednią strażą korpusu obserwacyjnego w depar. wschodnich Pireneów, dnia 10 b. m. przybył do *Bourg-Madame*.

HISZPANJA.

Madryt dnia 25 lutego.

(z Korrespondenta Hamburskiego.)

D. 13 b. m. Król Jegomość ozdobił, za uznione usługi, jenerała porucznika *Don F. Espoz y Mina*, wielkim krzyżem orderu wojskowego *S. Ferdynanda*; a jenerała *Zarco del Valle* mianował naczelnikiem głównego sztabu woyska hiszpańskiego.

Municypalność w *Barcellonie* wydała ogłoszenie, ażeby miasto niezwłocznie opatrzyło się w żywność; zapewna z przyczyny bliskiego wybuchu wojny, aby mogło wytrzymać obłężenie. Z tej przyczyny dozwolony jest wolny przystęp wszystkim obcym okrętom. Cło od towarów przeznaczonych zostało na umundurowanie woyska, a żołd jego w czasie służby podwyższono.

Rząd wydał surowy rozkaz, względem przeprowadzenia do dohrego stanu wszystkich twierdz.

Jenerał *Morillo* mianowany jest jenerałem naczelnie dowodzącym drugiego odwodowego woyska, które zajmować będzie *Galicyą*, *Asturyą* i starą *Kastylią*. Nasze cztery woyska zostają pod następnymi naczelnikami: pierwsze pod dowództwem jenerała *Miny*; drugie w *Arragonii* i *Nawarrze* pod jenerałem *Ballasteros*; trzecie albo pierwsze odwodowe pod dowództwem Hrabiego *Abisbal*, a drugie odwodowe pod jenerałem *Morillo*.

Zaciąg do wojska odbywa się wszędzie z nawiąskiem pośpiechem.

Merino i wielu innych wódzów wojska wiały życzy pojednać się z rządem. Lubo oni nie przyjął konstytucyi, nie chcą jednak widzieć obcych wojsk na ziemi hiszpańskiej.

D. 3 b. m. przyszło tu z Kadyxu wiele woźów z gotowemi pieniędzmi.

Król Jegomość, z przyczyny słabości zdrowia, nie będzie się znajdował osobiście na zamknięciu nadzwyczajnych posiedzeń stanów Kortez.

Na posiedzeniu dnia 16 b. m. podali deputowani: *Septien, Reillo, L s, Pumorgo, Muro, Baldes* i wielu innych następujący wniosek: Stany Kortez 1) Oświadczają naprzód, że zagrażająca nam blizkiem wybuchnięciem wojna, jest wojną narodu; 2) Jenerałowie narodowego wojska, deputacye prowincjonalne i inne władze mają się z sobą porozumiewać w wystawieniu korpusów wojska i zbieraniu na ich utrzymanie potrzebnych pieniędzy; 3) Tym żołnierzom, którzy w miejscowej milicji służą, liczy się czas służby od zaczęcia wojny; 4) Rząd mocen jest, jak można najszybciej, dopełnić uzbrojenia ochotników miejscowej narodowej milicji.

Na wczorayszem posiedzeniu stany Kortez zatrudniały się siłą morską.

W gazecie rzyckiej *Zuschauer*, czytamy pod 14 lutego z Madrytu: Wszystkie pogłoski, jakoby rojalisci pod *Bessierem* zupełnie rozbici i rozproszeni zostali, podług urzędowego raportu Hrabiego *Abisbal*, datowanego z *Huele* d. 10 lutego, w tym się zawierają: „Ze rojalisci zagwoździwszy armatę cofnęli się i poszli drogą do *Paralea* i *Cascara*. Dłkąd Hrabia *Abisbal* ich ścigał. Z armaty, przez rojalistów zagwoźdzonej i zostawionej, gwoździł wydobyto, a dwa wozy z bronią i amunicją zostały. „Z tego raportu widocznie się wydaje, że *Abisbal* jenerała rojalistów *Bessiera* dogonić nie mógł. Ze on wolnie chodzi, nie tylko nie pobity, ale i nie kapitulował, owszem wiele nas kłopotu nabawić może.

Od granic hiszpańskich dnia 18 lutego.
(z *Korrespondenta Warszawskiego*)

Od kilku dni podróżowała żywność w *Bajonnie*, a warsztaty okrętów są zupełnie puste. Miara francuska (hektolitr) żyta kosztuje 24 franki, a jeżeli w tym stosunku w cenie podnosić się będzie, to w przeciągu tygodnia do 40 franków dójdzie. Rząd zajął 10 składów, które do jednego prywatnego właściciela należą, można w nich blisko 2000 koni i wielką ilość paszy dla nich pomieścić. Żołnierze hiszpańscy, stojący na tamtej stronie rzeczki *Bidasoa*, przychodzą prawie codziennie nad brzeg i śpiewają tak nazwane pieśni patryotyczne.

Wojsko wiary, wynoszące 6000, ma być podzielone na 4 dywizye i przez *Bajonnę* jako straż przednią do Hiszpanii wkroczy.

PORTUGALIA.

Lisbona dnia 8 lutego.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Stany tutejsze uchwały, iż wszyscy, którzy do d. 1 stycznia 1823 weszli w związki małżeńskie, mają być wolni od służby wojskowej.

Deputowany *Oliveira* ofiarował stanom popiersie Pana *Benamina Constant*, dla umieszczenia go w sali.

Lisbona dnia 8 lutego.

(z *Korrespondenta Hamburskiego*.)

Na dzisiejszem posiedzeniu stanów Kortez, minister wojny podał etat wydatków na wojsko. Przy tej okoliczności oświadczył minister, że wojsko portugalskie liczniejszy jest, jak rozumiano. Dowiodło ono, (mówił minister), swego przywiązania do oyczyzny; zaoni jego oficerowie służą za wzór dla żołnierzy. Rząd jest tego zdania, iż, jeżeli regimenta piechoty pomnoży się 800 ludzi, strzelców i kawalerji 400, a regimenta artylerji na 600 ludzi, wówczas dostateczną będzie ta siła do utrzymania spokojności wewnątrz kraju i do odparcia wszelkiego wtargnięcia do półwyspu, (powiadam półwyspu, gdyż przeznaczenie Portugalii jest nie- rozdzielną od Hiszpanii). Wszelako zdaje się, że

jeszcze wojna jest oddaloną; zdaje się oraz, iż zamiast uderzenia na nas z orężem w rękę, ciągle się starają między nami niezgodę podnieść. Jednakże, nawet na przypadek, gdyby półwysp napa- dniętym został, 30,000 ludzi, doświadczonego męstwa i miłości oyczyzny, nie licząc w to milicyi, wystarczy do obrony. Zginęło wojsko Napoleona na tym półwyspie; toż samo przeznaczenie może spotkać i inne, gdyby nawet z zapalem n- stawiali na nasze swobody.

Wniosek ministra przyjęty został, a wojsko do 30,000 ludzi podniesiono.

NIDERLANDY.

Bruxella dnia 24 lutego.

(z *Gazety rzyckiej Zuschauer*.)

Donoszą z Londynu, że P. R. *Wilson* otrzymał już 600 wezwań z różnych okolic angielskich, ażeby przyjął naczelniestwo, mającego się tworzyć wojska, po większej części z młodzieży pierwszych domów, na wyprawę dla wsparcia hiszpańców. Obiecuja uzbroić się własnym kosztem. Jeden z najbogatszych kupców londyńskich oświadczył mu pozyczyć na to bez procentów potrzebną sumę pieniędzy.

ANGLIA.

Londyn dnia 15 lutego.

(z *Gazety Ryzk. Zuschauer*.)

Piszą z *Havanah* pod dniem 6 grudnia z. r.: „Dwie polityczne partye dzielą tę osadę: jedną składają *Kreolowie*, drugą europejcy Hiszpani. Pierwsi utrzymują przewagę, już to przez liczbę, już przez przyłączenie się do nich wielu europejczyków. Otwarta walka wszczęta się przy tej okoliczności: między obiema partyami powstała kłótnia w czasie wyborów, i dla przywrócenia porządku, prezydent kolegium sprowadził 12 żołnierzy: młodzi ludzie wnet ich rozbili. i z odebraney broni poczęli dawać ognia do innego oddziału wojska. Na to popieściło więcej 3,000 ludzi z wojsk europejskich z bronią, dla pomieszczenia się zadanej hańby wojskowym; wezwano regimenta Kataloni i *Malagi*, ażeby się połączyły ze swymi towarzyszami, ale usłyszano w ich szeregach okrzyki: *niech żyje niepodległość! śmierć europejczykom!*

D. 25 gazeta dworska sobotnia zawiera rozkaz rady z piątku, przez który, znosi się zakaz uprzedni 6io miesięczny, wywożenia broni i amunicyi do portów i miejsc, pod panowaniem Hiszpanii zostających.

Słychać, że już dwa okręty naładowane bronią i amunicją wypłynęły do Hiszpanii, i że ce- na tych artykułów od soboty znacznie się podniosła.

Donosi jeszcze ciągle gazeta *Sun*, zostająca w sporze z gazetą *Courier*, że czynią się wielkie uzbrojenia w naszych portach, a istotnie też zdaje się to potwierdzać, częste użycie telegraficznych komunikacyi; które się postrzegać dają. W *Plymut* wiele francuskich oficerów wsiada na okręty do Hiszpanii. Z Paryża pod d. 20 listy prywatne donoszą, że francuskie wojsko dnia 15 a może i przed 15 marca, a to przez *Bojonnę* 30,000 ludzi, a przez *Figueras* 25,000 ludzi, wkroczy do Hiszpanii. Jedna lub dwie kolumny lekkiego wojska, wsparte przez wojsko wiary, mają się udać ku *Urgel* i *Mequinenza*. Oficerom zalecają wielkie uszanowanie dla siebie i zakonników. Wnoszą, że regularne wojsko hiszpańskie, wyjąwszy garnizony w *Barcellonie*, *Leridzie* i *Pampelunie*, cofnie się za *Ebro*.

Szwecya.

Sztokholm dnia 21 lutego.

(z *Korrespondenta Hamburskiego*.)

Król Jegomość podał stanom królestwa kilka projektów, a w nich następujące pytania: czy J. K. W. Xiaże następcą tronu, w czasie podróży do Norwegii Króla Jegomości, oycy swego, może prezydować w regencyi, na ten czas mianują- cey się, bez odpowiedzialności za zdanie swoje.

Stany odesłały odpowiedź na to do komitetu konstytucyjnego.

Podług nadeszłych tu wiadomości listownych z *Bordeaux* i *Marsylii*, wojna z Hiszpanią zdawała się być nieuchronną i bliską wybuchnienia: w obu tych handlowych miastach szukano szczególnie do ładunku, okrętów szwedzkich i norweskich.

Albowiem, że tu zakupiono wiele cukru od obcych i tutejszych kupców. Cena cukru i premija assekuracyjna podniosły się w górę.

N I E M C Y.

(z *Kurjera Warszawskiego*.)

W Wiedniu uroczyste otworzono nader dla ludzkości użyteczny instytut wdów i sierot. Opiekunem głównym jest Xiążę Józef Szwarzenberg.

Jedną z gazet szwajcarskich zbija fałszywą pogłoskę, jakoby obce wojsko miało zająć Szwajcaryę. (z *Gazety Warsz.*)

Gazeta ryska *Zuschauer* pod d. 25 lut. zawiera z *Frankfortu*. Dawniejsze stany Xięstwa holztyńskiego (duchowieństwo i stan rycerski) podały do seymu związku niemieckiego zadanie, a żeby za pośrednictwem jego w Holstynskim zaprowadzoną nową konstytucyą, stosowną do ducha czasu.

A M E R Y K A.

Nowy York dnia 1 lutego

(z *Korrespondenta hamburskiego*.)

Sławny nasz generał *Andrew Jackson* został mianowany posłem przy cesarskim dworze w *Mexyku*, z tytułem nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra. Wiadomości z *Hawany* wystawiają *Mexyk* w zupełnym bezrządku. *Veracruz* i sąsiedzkie prowincje miały się ogłosić rzeczpospolitą: należy się obawiać, nastąpić i czas nieaki potrwać mogącej walki.

Z *Kolumbii* przybyłe okręty potwierdzają, że czynny rojalistowski generał *Morales*, znowu zdobył prowincyą *Coro*.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

(z *Gazety Rysk. Zuschauer*.)

Niedawnemi czasy jeden z członków parlamentu angielskiego żądał wysledzenia niebezpiecznych zabiegów jezuitów w Irlandyi. *P. Canning* oświadczył, że nie wie, iż się tam jezuita znajdują.

Gazety francuzkie zapewniają, że między Szwecyą a Danią bardzo ściśle zachodzi porozumienie.

Listy z Ameryki południowej zapewniają, iż w tym nowym świecie, w ciągu roku bieżącego okropna wznosi się wojna (*Kur. Warsz.*)

Dzienniki francuzkie zapewniają, że wieśniacy hiszpańscy, sprzykrywszy rządy Korteżow, wspierają wojsko wiary.

W *Lionie* w czasie maskarady, weszło 300 masek, ubranych w suknie żałobne, nieśli trumnę na której siedział *Merkury* i miał napis „bankructwo, śmierć handlu etc.” cały ten orszak wyszedł nad rzekę i utopił trumnę. Policya, uważając to jedynie, jako zabawę w mieście kupieckim, nie przeszkadzała, i nie pociągnęła do tłumaczenia się wynalazców.

Z *Bajonny* donoszą, że na granicy przednie straże francuzkie i hiszpańskie stoją już w bliskości kilkunastu kroków.

W Hiszpanii pod *Walencyą* zamek *Gudamar* przez gwałtowne trzęsienie ziemi, tak się rozwalił, że tylko gruzy z niego pozostały.

W *Paryżu* *P. Sennefelder*, wynalazca sztuki litograficznej, nowym przysłużył się wynalazkiem: zamiast bowiem dotąd używanych zaciętych kamieni, używa blach metalowych, na których znajduje się masa kamienna, przez co litografia odbywa się nierównie łatwiej, i o piątą część, jak dotąd, taniej.

W *Londynie* znowu rozeszła się pogłoska,

że Xiążę *Wellington* wyjeżdża do *Paryża*, i z tego powodu papiery hiszpańskie nieco się podniosły.

Posłowie rosyjski i austriacki w *Londynie* miewają częste narady z Panem *Canning*, pierwszym angielskim ministrem.

Sposób robienia kawy, jedyny we względzie na zdrowie, dobry smak i taniść. (Dzień. Wileń.)

Wziąwszy na uwagę niezliczone próby, które już robiono, i jakby się udaly, wystawiono, i podług których to sposoby poprawiania kawy, to najlepsze jej surrogaty znaleźć rozumiano, dowieść się należy, jak jeszcze nie natrafiono na sposób tu przytoczony, tak prosty i tak łatwy, który pewny przyjaciel ludzkości, w ostatnim numerze przeszlorocznego brunświckiego magazynu ogłosił, a podobno i sam wynalazł. Ponieważ zaś używa się w Cieleśnicy tu podająca się kawa, ita okazała się być wysmienitą, a oszczędność przy tym tak jest wielką, że znaczne summy pieniędzy pozostałyby w kraju, gdyby powszechnie wprowadzoną była; przeto udziela się tu dosłowny, z powyższego magazynu wypis. „Kilkoletnie doświadczenie, do którego szczególnie wielką drogocność, w latach ucisku, pod czas obcego panowania, dała powód, stwierdziło, że jeszcze będzie można pić kawę, tę właśnie, która się tu opisuje, a która jest dla nas najstosowniejszą, najtańszą, i najzdrowszą. Dla miłości ogólnego dobra, sposob w tém postępowania, tu podaję.”

„Jeżeli kawa ma być wcale dobrą, to potrzebny dług następującego stosunku, dom ze czterech osób złożony, w powszechności 12tu funtami na cały rok obeyść się może. To niemała rzecz! A co większa, tę kawę bardzo dobrze i bez cukru pić można; chcąc użyć do tego cukru, to wcale mało go potrzeba: to zaś zastąpić mogą, nieoszacowane białe buraki (*Beta ciela altissima* L.). Na rok potrzeba 8 funtów białych buraków, i 4 funty najlepszej kawy. Jeżeli ma być mniej dobra, to można na 9 funtów buraków, wziąć 3 funty kawy, i wtenczas nawet jeszcze jest do użytku dobra.”

„W naszym domu są cztery osoby. Pijemy zwyczajnie kawę rano i po południu, za każdą razą potrzeba tej mieszaniny tylko pół łota do naczynia na cztery porcey, inaczej kawa byłaby zbyt czarna, i mniej smaczna. Sposób postępowania, od którego jedynie wszystko zależy, jest następujący. Bierze się na każdy kwartał 2 funty dobrze wysuszonych, nie bardzo czarno upalonych, białych buraków, które zaraz po upaleniu zmielone być powinny: wsypać to do kamiennego naczynia, do tego jeden funt kawy. która skoro tylko upaloną będzie, wsypać do niej winna pomiędzy zmielone białe buraki; na tém bowiem najwięcej zależy, żeby z ulotnego oleju kawy, nie nie zginęło. Gorącą zatem kawę wsypać należy do kamiennego naczynia, które jak najprędzej, ile można, należy zamknąć i strząsane być powinno. Kawa w umiulonych burakach trzy dni stać powinna. Potym odsiać ją przez durszlak, zemleć, wsypać do zmielonych nazad buraków, starannie wszystko wymieszać, w naczyniu utłoczyć, które dobrze papierem zawiązawszy, schować do użycia. Im masa będzie starsza, tym kawa będzie smaczniejsza. Białe buraki zupełnie naturę kawy przejmą. Nie należy rozumieć, ażeby do naczynia na 4 porcey przynajmniej i pół wziąć należało, doświadczenie pokaże, że przez to w gospodarstwie domowym, wiele pieniędzy oszczędzi się, przy użyciu przyjemnego tego napoju.

W majętności Cieleśnicy, w obwodzie białskim; województwie podlaskim, następujący jest sieni dostać będzie można nasienia białych buraków.

A. Serwiński.

Pozwolono drukować. Z polecenia J.W. Wojennego Litewskiego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 9 Marca Roku 1823 r. s.

1 Do stanu szlacheckiego Gubernii Litewsko-wileńskiej.

Metropolita Irynopolski Grzegorz, Czużnowski Biskup, i Hołatskiego monastynu Archimandryta i Litewski Arcybiskup Anatoli; czując nad losem chrześcian, wziętych w niewolę przez wojska tureckie w Sydonii, w Kassandryi i na wyspie Chio, otrzymali Naywyższe Jego Imperatorskiej Mości zezwolenie, odkryć kiegę dla dobrowólnej składki pieniężnej na okup nieszczęśliwych niewolników. JW. Pełniący urząd Cywilnego Wileńskiego Gubernatora, uwiadomiony przez JW. Zarządzającego Ministerium wewnętrznym interesów, że ofiary z woli dających mogą być przyjmowane nie tylko w gotowych pieniądzach, lecz i w artykułach, które łatwo zamienione być mogą na pieniądze, jako w brylantach, złocie i t. d. poruczył mi zakomunikować szanownemu stanowi szlacheckiemu o przyjemnym Bogu zamiarze, wsparcia nieszczęśliwych. W tym celu umieszczone było w Kuryerze Litewskim ogłoszenie, iż jeśli kto zechce należeć do dzieła, w którym wiara i ludzkość powinny pobudzać serca ku uldze cierpiących, izby zapisali swoje imiona na arkuszu do tego celu wydrukowanym i u mnie znajdującym się, z wyrażeniem dających się ofiar. JW. Litewski Wojenny Gubernator i Kawaler przedpisaniem z pod daty dnia 3 idącego miesiąca poleca mi, abym uwiadomił o skutku takowej odezwy do Obywateli, a że składka na ten dobroczynny przedmiot, nie postępuje; jakby spodziewać się należało; to mię pobudza do powtórzenia, aby z szanownego stanu Szlacheckiego, ci co ten zbawienny zamiar wesprzeć zechcą, raczyli zapisać u mnie swoje ofiary, które gdy w moich rękach będą złożone, arkusz podpisany z ofiarami natychmiast odeszł JW. Pełniącemu obowiązek Gubernatora, dla podania nazwisk do powszechny wiadomości. Działo się w Wilnie 1823 roku marca 8 dnia.

Marszałek Gubernii Litewsko Wileńskiej
Eustachy Karol Karpp.

Przedaj Publiczna.

1. Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłosza się, że żyda Eli Wulfsona mieszczanina bobruyskiego dla uzyskania od niego skarbowej należności assygnacyami 540 rubli, będzie się przedawać dom drewniany, ze wszystkimi do niego przynależnościami, oceniony 1340 rubli, położony w mieście Bobruysku; z tego domu pokazano rocznego dochodu assygn. rubli 100; a zatem życzący takowy dom nabyć zechcą jawnie się do tego Rządu na terminy teraźniejszego 1823 roku 1szy 28 marca, 2gi 9 kwietnia, a 3ci ostateczny, od dnia pierwszego wydrukowania w Sanktpetersburskich albo Moskiewskich gazetach, gdzie takowe pomieszczone będzie, we trzy miesiące, opisanie takowego domu i warunki do targów, okazane będą życzącym za przybyciem ich do tego Rządu. Dnia 24 lutego 1823 roku. Sekretarz F. Arcimowicz.

o Zbiegach.

1. Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłosza się, iż wzięci za nieokazanie na piśmie świadectw, aresztanci Stefan Steblecki, Eustachy Somow, Alanazy Pomanow, Iwan Hryhorjew, i Kostus, nie pamiętający miejsca urodzenia i nazwiska, z których, pierwszy Steblecki, chociaż powiadał, że jest ziachoicem z Kamieniec-Podolskiej Gubernii, powiatu Janspolskiego, ze wsi Posienok, lecz takowe jego opowiadania po uczynioném śledztwie w istocie nie potwierdziło się; Somow poddanym Worońskiej Gubernii i powiatu, ze wsi Jurska, obywatela Półkownika Alexandra Niezbierkows; Romanow dworskim człowiekiem Kałużskiej Gubernii i powiatu, ze wsi Mikolska obywatela Baskanowa; Hryhorjew skarbowym poddanym Puławskiej Gubernii, Krzemienuckiego powiatu, ze wsi Horodi-

szcze; i Kostus, powiadającym, że nie pamięta miejsca swego urodzenia i stanu; na ośnowie Ukazu Rządzącego Senatu dnia 29 augusta 1807 roku uznani za włóczków, i oddani do służby wojskowej. Przymioty pomienionych włóczków: Steblecki wzrostu 2 arsz. $\frac{1}{2}$ wiersz., twarzy okrągławej ciemniawej, nosa korpatego, oczu karych, włosów ciemnorusych, mówi czysto, od urodzenia lat 30. Somow, wzrostu 2 arsz. 6 wiersz., twarzy okrągławej ospowatej, nosa miernego, oczu światło szarych, włosów ciemnorusych, mówi czysto, od urodzenia lat 28. Romanow, wzrostu 2 arsz. $\frac{1}{2}$ wiersz., twarzy małej pełnej gładkiej i nieco czarniawej, oczu karych, nosa niewielkiego ostrego z garbem, włosy ciemnoruse, mówi czysto, lat 19. Hryhorjew wzrostu 2 arsz. $\frac{1}{2}$ wiersz., twarzy małej białej z małemi i rzadkiemi ospinami, oczu karych i kosych, nosa szerokiego nieco zadartego, włosów rusych, mówi nieco szepielawo; lat 20; i Kostus nie pamiętający nazwiska, wzrostu 2 arsz. $\frac{1}{2}$ wiersz., twarzy drobnej, nosa miernego, oczu światłoszarych, włosów światłorusych, mówi czysto, od urodzenia lat 15; a zatem, jeśli pomienieni włóczki okażą się do kogo należący, aby ten z prawami o przynależności ich dowodami, prosił, gdzie należy w zakreślonym prawami terminie, a kwit na policzenie za rekrutów. Dnia 27 lutego 1823 roku. Mińskiego Gubernialnego Rządu Sekretarz F. Arcimowicz.

1. Dworżańska Opieka Powiatu brasławskiego gdy dostrzega, że na schedach po exdewizyi majątków Kozaczyzny, Gudziszek i Wincentynopolla, niewyluczając i schedy po teyże exdewizyi samego JW. Wincentego Bielikowicza marszałka Powiatu Brasławskiego i kawalera Kozaczyzny zwanej, znaczny policza się remanent Skarbowy, który zwyciągnionej intraty w rychłym czasie uzyskanym być niemoże, jak równie i z majątności Stalpowszczyzny spadłej na Sukcessorów po Kassionowiczu; przeto w zamiarze przedsięwzięcia remanentów Skarbowych, na fundamencie przedpisaną Zwierzchniczych, Dworżańska Opieka Powiatu Brasławskiego postanowiła: schedy po exdewizyi majątków Kozaczyzny, Gudziszek, i Wincentynopolla rozdzielone na lokatoryuszów, oraz schedę Kozaczyzną zwaną, wydzieloną JW. Bielikowiczowi b. marszałkowi i kawalerowi, tudzież majątność Stalpowszczyzną spadłą na sukcesorów, po Kassionowiczu, wypuścić z publiczney licytacji w aręde, i wtem względzie przez mniejszą awizacyą kontrahentów zaprosić. Życzący zatem kontrahenci wziąć w aręde w górze wyrażone schedy, i majątność Stalpowszczyzną, obowiązani będą złożyć dostateczne kaucye w Dworżańskiej Opiece, i opłacić wraz z góry, jeżeli niecałkowity remanent, to przynajmniej rocznie wyciągnioną intratę, termina przeznaczają się na licytację: pierwszy dnia 10, drugi 15, trzeci dnia 21, i ostateczny przetarg dnia 31 teraźniejszego miesiąca marca. Wszakże jeśli który z kontrahentów miał zamiar do wzięcia w aręde wyżej wyrażone schedy i majątku Stalpowszczyzny, może i po upłynieniu powyższych terminów (jeżeli one niebędą wypuszczone w aręde) dla wzięcia arędownego prawa, jawnie się do Brasław. Dworżańskiej Opieki, w każdym czasie. Dat roku 1823 marca 5 dnia. Prezes Opieki Marszałek Powiatu Brasławskiego i Kawaler. Michał Wawrzecki.

1 W domu Frobenowej na Popławach pod N. 1333 sprzedaje się bryczka kryta z odkładanym wierzchem na rysorach, mało używana, jak również kawalerskie drążki takż nie wiele używane; o cenie zapytać w tymże domie u furmana Piotra Kałużeńki.

1. Dom nowo wyerygowany, narożny, w zbiegu sześciu ulic, murowany, czyli kamienica, ze wszelkimi wygodami i z obszernym ogrodem, na placu dziedzielnym, niczym nieosierowany, na ulicy Wileńskiej, idąc ku Zielonemu Mostowi, podzielony, jest do przedania lub do dzierżawy całkowicie kontraktem kilkoletnim; ktoby chciał o to traktować i z kim, dowie się w tymże domu, lub w Redakcyi Kurjera Litewskiego.

Kommissya Naywyżey ustanowiona dnia 31 julii 1821 roku, ma honor uwiadomić, iż dla zadosyćuczynienia życzącym byź uczestnikami w pewnych częściach biletu na loteryę przez nią odbywającą się, na majątki nieruchome, położone w guberniach niżejorodzkiej, tulskiej i orłowskiej, i nadto na sumnę pieniężną 1,522,000 rubli, a tem samem więcej mieć środków do wygrania, zrobione przez nią teraz postanowienie, podług którego można otrzymać na to uczestnictwo osobne kupony na pół biletu, po opłaceniu dwudziestu pięciu rubli, i na piątą część biletu za opłaceniem dziesięciu rubli. Wygrana mająca wypaść na każdy tym sposobem na części podzielony bilet, ma byź także podzielony na spółników proporcjonalnie do wniesionych przez każdego pieniędzy.

Przytym Redakcyja ma polecenie obwieścić, iż tu w Wilnie biletów na tę loteryę dostać można tylko do 15 marca roku bieżącego, w Izbie Powszechney Opieki, w Wileńskim powiatowym kaszyczystwie, i w Radzie miejskiej u Głowy miasta Poznańskiego.

Arenda domów.

3. W skutek rozporządzenia Zwierzchności, Opieki Szlachecka P. W. ogłasza: że wszystkie majątki pod jej zawiadywaniem znajdujące się, oraz domy w mieście Wilnie położone, należące do Szlachty: Morawskiej, Zienkowiczów, Zabłockiej, Łabowskich, Krzywobłockiej, Mejerów, Oświęcimskiego, i scheda po Zabłockim w domu Minkiewiczów wydzielona, wypuszczają się w roczną lub trzyletnią arendowną posesyję, celem rychlejszego zaspokojenia należności zawinionej skarbowi. Życzący więc wspomniane majątki ze wszystkimi do nich przynależnościami, albo udzielnie folwarki, młyny i karczmy, oraz mieszkania i szynki w domach wymienionych zaarędownić, raczą z dostateczną poręką przybyć do miasta Wilna na sesyję Opieki, gdzie od dnia 1 po 15 kwietnia roku teraźniejszego, mogą się zawierać w tym przedmiocie układy. Tabele zaś majątków i domów oddających się w arendę, jako też inwentarze onych, można w każdym czasie widzieć w kancelaryi szlacheckiej Ptu Wileńskiego. Roku 1823 lutego 22 dnia. (podpisano) Prezes Opieki, Marszałek Wileński Ignacy Baliński. Za zgodność. Sek. Szlachecki P. W. Siemaszko.

Exdywizya.

2. Za remissami mianowicie roku 1807 mca januaryi 11 d. Sądu Głównego Litewskiego Wileńskiego 2go Departamentu jedną. Drugą 1811 r. marca 27 Ziemstwa Telszew.; Ukazami Rządowemi, szczególniej 1822 7bra 22 d. pod N. 28,028, oraz Czasowego Departamentu 2go, roku 1823 januaryi 4 d. zaszłemi. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski za obwie-

szczeniem w r. idącym mca januaryi 23 d. w oddzielnych kopiach podanym, i dwakroć, to jest tegoż d. w Ziemstwie Ptu Rossieńskiego, drugi raz d. 24 w Grodzie Ptu Telszew. zeznanym, w terminie wypadającym, to jest d. 19 mca februaryi, w komplecie do dóbr wyrażonych Koszuć, dziś do Dziedzictwa W. Edwarda Sakiela Regenta Ptu Rossień. należących, zjechawszy, nie znajdując odkomenderowanego Deputata Duchownego, a przez Komornika przystawionę mapy, do JO. Xiążęcia Biskupa Zmudz. za N. 1 komunikacyą, a do działającego Komornika W. Klemensa Rymkiewicza rekwizycyą pod N. 5 przesłał, i od raportowawszy tak do Rządu Gubernińskiego Litew. Wileńskiego, jako też do Sądu Głównego 2go Departamentu, odraczając sądownictwo do dnia pierwszego mca maja roku upływającego, w tem czasie do namowy wziąć postanowił. Przeto aby mający pretensye tak do Koszuć, jako też dalszych dekretami zajętych majątków wiedzieli, przez Gazetę Kurjera Litewskiego, awizacyą potrójną i ostateczną czyni, i że na niejawiących swe pretensye wieczystą amissyą zapisze, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski zapowiada. Mikołaj Szukszt b. Prezyd. Ziem. Telszew. i Exdywizor. Józef Staniewicz Exdywizor. J. Swirtun Exdywizor. Stanisław Mackiewicz Regent Exdywizorski.

3. Wann von Ew. Wohledlen Rath der Kaiserl. Stadt Riga des daselbst von den Curatoren der Concursmasse weyl. Herrn Rathsherrn Gotthard von Falck nachgesuchte proclama ad concursum creditorum desselben nachgegeben und curatores zum Erhalt der Ausfertigung dieses proclamatis an ein edles Vogteyliches Gericht erwiesen worden; als werden von Ew. Edlen Vogteyl. Gerichte alle und jede welche nur irgend einem Grunde Anforderungen oder Ansprüche an die concurs masse weyl. Herrn Rathsherrn Gotthard von Falck zu haben vermeinen desmittelst angewiesen sich dieserhalb unter Beybringung gehöriger szeweise binnen sechs Monaten a dato, spätestens bis zum 22 Julii c. a. bey diesem edlen Vogteyl. Gerichte sub poena praeclusi et perpetui silentii zu melden, auch falls die Meldung durch Bevollmächtigte geschehen sollte, gehörige Vollmachten im Laufe des proclamatis zu den Acten zu liefern, mit der Verwarnung dass widrigenfalls die Meldung als nicht geschehen angesehen nur gar nicht berücksichtigt werden soll. Publicatum Riga Vogteyliches Gericht den 22 Januar. 1823. Ad mandatum C. Hollander Jud. Pr. D. Civ. Rig. Sekr.

3. Na podaną od Kuratorów massy konkursowej s. p. Jmci Pana Gottharda von Falka Rady, o publikacyą Proclami, Rada wysoka, szlachetna, Imperatorskiego miasta Rygy, takową Proklamacyą pozwalając, pomienionych kuratorów względem wyexpediowania takowej publikacyi do szlachetnego Sądu woytowskiego, odesłała. Takowy tedy Sąd zapożywa wszystkich, do massy konkursowej Jmci Pana Gottharda von Falka z jakiego bądź źródła pretensyą mających kredytorów, ażeby jawili się z onemi i wszelkimi ich dowodami w przeciągu miesięcy sześciu od daty ni-

niejszej, a najpóźniej do dnia 22go julii roku bieżąc. w tymże Sądzie Woytowskim sub poena praeciusi et pertetui silentii. Jeżeliby kto takowe objawienie przez plenipotentą czynił, ten obowiązany jest do ukończenia terminu proklamacyi plenipotentą należytą złożyć: ponieważ w przeciwnym przypadku na takowe objawienie żaden wzgląd brany być nie będzie. Publikatum w Woytowskim Sądzie miasta Rygy dnia 22go januaryi 1823 roku.

Pro vero Translato Ferdinand Gwiazdowski Interp. Poc. jurat. et Advocat. Jud. aulic. per Livoniam.

2 W domu JW. Wice Gubernatora Horna na Zamkowej ulicy pod N. 187 jest do sprzedania nowomodna dwumiestna karyta, drążki czteromiestne używane, sanki okute żelazem i parę koni, którzyby życzyli takowe widzieć i o cenie powziąć wiadomość, raczy zgłosić się do zarządzającego tym domem.

2. Oświadczenie Imieniem WWJP. Beniamina Fryderyka i Franciszki Hauszteynow nadwornych Sowiełnikow małżonków, czyni się z następnych pobudek, oto: iż co dekretem oczewistym nieappellowanym Sądu Grodz. ptu wileńskiego 1819 roku maja 24 dnia przysądzoną została na dzień 29 7bra tegoż 1819 roku na JW. Henryku, Maurycem braciach i Kamilli siostrze Prozorach Jenerałowiczach, oraz ich wszelkim majątku summa rub. sr. 1795 g. 21½ z obowiązkiem wypłaty takowej dla żałujących; lecz jak świadczy pilność woznieńska w czasie swoim uczyniona, i na dniu 30 7bra 1819 roku wydana z akt Grodz. Wil. obżałni Prozorowie satysfakcyi dekretemi niedopełnili, z jakiego powodu Sąd Grodz. Wileń. 1819 roku 7bra 30 d. zapisał rezolucyą wolnego wyeksekrowania pomienionego dekretu, pomimo to wszystko oczekiwali żał. na skutek obietnic przez obżał. Prozorów czynionych, ale kiedy obżałowani Prozorowie wydzielony z exdywizyi mazurskiej folwark Mazurszki przeznaczili już na sprzedaż, i czy zechcą jednocześnie dla żał. dopełnić satysfakcyą przez oczewistą opłatę lub nie? upewnić się niepodobna, przeto żał. stosownie do następujących rezolucyów, że o skutki dekretu na dobrach Mazurszskich dopominać się będą, i względem tego przyzwolę kroki przedsięwzwać, każdego interesowanego ostrzegając. Dat 1823 r. marca 1 dnia w Wilnie. Beniamin Fryderyk Hausztein Nadw. Sowieł. Franciszka Hauszteynowa.

Roku 1823 mca marca 1 dnia przed aktami Sądu Ziem. Ptu Wileń. stawiając osobiście WJP. Stanisław Bielński Adwokat Subsek. Wileń. takowe oświadczenie do protokołu wpisać podał i w onym własną ręką podpisał się. Przyjąłem Jan Ziembowicz Wileń. Ziem. Regent

Wolno drukować. Jan Pisanko S. Z. W.

2 Od Litewsko-Grodzińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, że położony w tułtejszej gubernii w Powiatowym mieście Stolinie dom i dalsze zabudowania z ziemią, opisane i ocenione 500 rubli srebrem, należące do Tura 10tej klasy byłego Dżórcy Stoliniego Powiatowego magazynu, na uzyskanie wynikłego u niego decessu skarbowego prowiantu, naznaczone z publicznych targow na sprzedaż; do kupienia których wzywają się życzący, którzy zechcą jawić się do Stoliniego miejskiego Ratusza na terminy: 14, 19 i 26 dnia następującego marca. Dnia 23 lutego 1823 roku.

Expedytor Kolleski Assessor Jan Krupowicz.

Sąd Exdywizorski.

3 Sąd Inekwitacyyny i razem Taxatorsko-Exdywizorski na skutek dekretu oczewistego Sądu Gł. Lit. Wileńskiego czasowego Departamentu w roku 1822 mca 8bra 27 dnia ogłoszonego, za obwieszczeniem od instancyi WJ. Xiędza Kanonika Łobacewicza wyniesionym, w dniu 23 mca lutego roku idącego 1823 do majątności Illi w powiecie Wileyskim sytuowanej zebrany, przystąpiwszy do wypełnienia warunków pomienionego wyroku, po złączeniu tak stawającymi jako i niestawającymi stronami żalob, po wysłuchaniu głosów, najpierw właściwe pierwszemu zjazdowi czynności załatwił, potem licytacją ruchomości, sprzętów, miedzi, bydła i dalszych żywiołów, koni i pojazdów po zesłym Józefie Wołodkowiczu Marszałku Gub. Mińskim, w majątności Horoburdziskach w powiecie Wileńskim sytuowanej pozostałych, udeterminował, na uskutecznienie której w dniach 26, 27 i 28 miesiąca apryla, roku idącego, urzędnika z koła swojego W. Jana Werykę Sędziego Grodz. Zawiley. delegował, komportacją kwitów opłaconych do Skarku Monarszego podatków, rekrucyzny, Ziemskich powinności i summy bankowej, oraz dalszych wszelkiego tytułu tranzaktów po exdywizyi Ilskiej zesłej Marszał. Wołodkowiczowej nastających, na kredytorach przez dekreta teyże exdywizyi i Sądu Gł. Czasowego Depart. kollokowanych, obligów zaś, kart, inskrypcyów, notat, zapisów i dalszych dokumentów, z którychby pretensorstwo do funduszu Marszał. Wołodkowiczowej pod konkurs oddanego wyjaśnić się mogło, na wierzycielach po exdywizyynych, mających wydzielone sobie przez dekret Czasowego Departamentu schedy, jako też i bez satysfakcyi jeszcze będących, udzielnie rejestrow ekonomicznych bierczych przychodowych, i rozchodowych rachunków, notat, kwitów, z wypłaconych procentów wydawanych, i dalszych papierów przez zesłą Marszałkowę Wołodkowiczową zostawionych, tudzież po jej śmierci zformowanych, a do rozliczenia się z kredytorami i do wykazania masy funduszu na rozdział poświęconego posługujących na JW. Wincentym Wołodkowiczu b. Podkomorzym Wiley., jako naturalnym po swej matce successorze, uznał, złożyć oną na czteroniedzielną persystencyą dla wolnej za rewersami nawzajem komunikacyi dnia 20 mca marca roku idącego w Kancelaryi Ziem. Wileyskiej pod kwit miejscowego regenta nakazał. W ostatku termin powtórnego swego zjazdu dla zupełnego ukończenia poruczonej sobie czynności przez remissę, na dzień 3 maja tegoż roku naznaczywszy, iżby w tym terminie wszyscy wierzyciele i interessowane z jakiego bądź względu strony, mający swe do masy pretensye, dla odebrania zapowiedzianej satysfakcyi stawały, sub amissione rei przez niniejszą awizacyą trzykrotnie w Gazecie Kuryera Litewskiego umieszczającą się zastrzega. Dan roku 1823 lutego 28 dnia. Jan Weryha Sędzia Grodzki Zawil. i Exdyw. Prezydent. Franciszek Billewicz Pisarz Grodz. Rossieñ. i Exdywizor. Stanisław Świętorzecki P. Z. Ptu Wileń. i Exdywizor.

L i c y t a c y a.

3. Izba Skarbowa Litt. Wileńska, poda-

je do wiadomości, iż skutkiem przepisania wyższej Zwierzchności, oddawać się będzie w teyże Izbie przez publiczną licytacją roku terażniejszego miesiąca marca, w dniach: 24, 27, i 30, w dwónasto-letnią dzieżawę skarbowy folwark Derewnictwo wileńskie zowiący się, w bliskości Miasta Wilna położony, przynoszący dochodu rocznego rubli srebrnych 170. Życzący przeto pomieniony folwark licytować, raczą przybyć do tey Izby na wyrażone terminy, z prawnymi ewikcyami: Roku 1823 marca 1, dnia. Sowietnik Andrzej Kasprzycki. Za Naczelnika stołu J. Zdzietowiecki.

2. Za Remissą Min. Głównego Sądu 2go Departamentu w roku 1822 mca oktobra 10 d. ogłoszoną, dla usatysfakcjonowania wierzycieli zeszytych Róży z Terleckich Półkamerowej Sita. Sowis. i Antoniego Assowskiego Chórążego Prużańskiego, Sąd. Taxatorsko Exdywizorski w Majętności Błocie w Powiecie Ihumen. sytuowaney zebrany, załatwiaszy czynności do zjazdu pierwszego należące, mianowicie zaś naznaczyszy wymiar, administracją i inwentacją majątkom, oraz komportacją, i pretendowane akta, na powtórne zebranie się dla ostatecznego w konkursowem dziele wyrokowania, dzień 21 7bra r. bieżącego zadeterminował, w jakowym czasie aby wszyscy wymienionych osob wierzyciele i pretensorowie sub amissione rei, a osoby z jakichkolwiek stosunków prawnymi cytacyami do odpowiedzi massie powołać się mający, pod obawą ulegania skutkom nieścisłości przed sądem niniejszym osobiście lub przez plenipotentów stawali, przy niniejszą awizacyą ostrzega. Działo się roku 1823 mca febr. 25 d. Ignacy Bucewicz P. Z. P. M. Exdywizor Jakub Estko P. Z. Ihumen. Exdywizor. Adam Jelle S. App. Gub J. Exdywizor.

3 Dom na Skopówce pod N. 176 W. Bohdanowiczowej Szambelanowej z pokojami i wszystkimi mieszkaniem jest do najęcia na trzy lata od dnia 23 apryla roku idącego 1823, o plenipotentie do wydania kontraktu życzący nając mogą powziąć wiadomość w Redakcyi Kuryera.

3. Po zabitych w majątku Korzyści Neytgalach, pozostała wielka ruchomość, sprzęt gospodarski, narzędzia mechaniczne, rozmaitego rodzaju materiały, pojazdy i t. d., stosownie do postanowienia Opieki Szlacheckiej Powiatu Wileńskiego, będą się przedawały z publiczney licytacji w domu Szlacheckim powiatowym za bramą Zamkową położonym, od dnia 7 terażniejszego miesiąca, od godziny 2giey po południu, do czasu ukończenia teyże licytacji. Opieką więc wzywa (mających chęć nabycia pomienionych rekwizytów, aby raczyli się zbierać, w terminie i miejscu przeznaczonem. Wilno roku 1823 marca 1 dnia. (podpisano) Prezes Opieki Marszałek Wileński Ignacy Baliński.

Za zgodność: Sekretarz Szlachecki Ptu Wileń. Z. Siemaszko.

Zegarek zgubiony.

3 Roku 1823 mca februaryi 22 dnia, zgubiony został na ulicy mały zegarek złoty angielski staroświecki z takimże cyferblatem, wartości rubli sr. 20, zamykający się w dwóch kopertach, z których pierwsza odmyka się bardzo łatwo, a obie mają wiele wklętości pochodzących od uderzenia. Usz-

ko z prętem obraca się na wszystkie strony i łatwiej się. Właściciel uprasia koby go znalazł owarę, tey zguby i starać się będzie okazać przyzwolną wdzięczność. Mieszka na ulicy Zamkowej na przeciw domu Rządowego w kamienicy JW. J. Xiędza Kanonika Brzostowskiego. J. F. Doussan.

Dom murowany o dwóch piętrach w Mieście Wilnie przy Ostrey Bramie pod N. 1318 sytuowany, należący do dziedzictwa dostawnego gtey klasy Kommissyoniera Tryntrocha, z meblami, stajniami, wozowniami i wszelkimi wygodami, ogrodem fruktowym, oraz przyległym do onego drugim domem także murowanym na jedno piętro, żadnemi długami nieobciążony, jest do przedania, koby sobie życzył onego nabydź, dla poinformowania się o cenie, raczy się udać do mieszkającego w tymże domu Tyt. Sowietnika Staniszewskiego.

3. W Kielcach, za pozwoleniem Zwierzchności, drukuje się dzieło pod tytułem: Początki geometryi. Część pierwsza obejmująca cztery księgi, pierwsza: o kątach, trójkątach, liniach równoległych, i o wielobokach w ogólności; druga: o kole, i wymiarze kątów; trzecia o proporcjonalności figur; czwarta o wielobokach foremnych i wymiarze koła; wyddzie na iaw w miesiącu kwetniu. Część druga zamykająca cztery księgi traktujące, pierwsza: o płaszczyznach i kątach bryłowych; druga o wielościanach; trzecia: o kuli; czwarta: o walcu i o strokregu; ukończy się w miesiącu lipcu r. b. Cena na całe dzieło, które (krom 13 tablic z 287 figurami) składać się będzie blisko z 30 arkuszy na mocnym klejowym papierze, ustanowiona dla prenumeratorow złp. 6, po wyysciu z drukn złp. 10.

Prenumerować można w Warszawie w Xiegarni Glücksberga; w Wilnie: w Xiegarni Uniwersyteckiej u Józefa Zawadzkiego, w Redakcyi Kuryera Litewskiego i u W. Karczewskiego Adwokata Sądu Głównego; w Krakowie: u W. Powstańskiego Rektora; w Kaliszu: u W. Niewiadomskiego Professora; w Płocku: u W. Zdźrarskiego Professora; w Lublinie: u W. Ostrowskiego Professora.

Lista Prenumeratorów na czele dwóch części tego dzieła umieszczoną będzie. Prenumerata kończy się w miesiącu czerwcu roku 1823. Wincenty Karczewski. Prof. S. W. K.

3. W domu W. Wysogierdowej, przy ulicy Sawicz N. 97 pod zawiadywaniem tamecznego Margrabiego, jnst do zbycia kocz warszawski, na dwóch dragach, z wielkimi wygodami do podróży.

Observacje meteorologiczne.	Czas obserwacji	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Reau.	W i a t r y.		Odmiana w powiet.
	dnia 8 godz. 6	27 cal. 2,8 lin.	— 0,5 stopni	Południowy		Pochmurno
	dnia 9 — —	27 — 8,0 —	— 5, — —	Południowy		Pogoda